

Људи се селе где им је боље

Девет од десет земаља југоисточне Европе суочено је с могућношћу губитка четвртине становништва. – Стручњаци за генетски инжењеринг, лекари и стоматолози најчешће пакују кофере и одлазе из Србије

Катарина Ђорђевић

Србија је једна од десет земаља света у којој се број становника смањује највећом брзином, а најновије процене Популационог фонда Уједињених нација и Програма за развој УН сведоче да ће наша земља изгубити трећину популације до 2050. године. На планети постоји свега 17 држава које имају континуиран пад броја становника од 1990. године до данас, а све државе које се суочавају с драстичним демографским променама налазе се у источној Европи. Овако негативни популациони трендови значе мању способност државе да одговори на кризе, попут пандемије вируса корона, упозорено је на панелу под називом „Изазов депопулације“, који је одржан у оквиру десетог јубиларног Београдског безбедносног форума.

„Девет од десет земаља југоисточне Европе суочено је с могућношћу губитка четвртине становништва, а владе тих земаља све више препознају демографске промене као главни приоритет и забринуте су како ће ниски наталитет, миграција, старење становништва и смањење популације утицати на економије и одрживост система социјалне сигурности, инфраструктуре и услуга. Босна и Херцеговина је изгубила четвртину становништва у односу на 1990. годину – није свеједно да ли се процес депопулације одвија у малој или великој земљи. Негативне демократске промене могу се спречити једино холистичким приступом, односно економским и социјалним политикама, које би смањиле емиграцију и повећале продуктивност и конкурентност“, оценила је Аријана Армитаж, директорка Популационог фонда Уједињених нација за Европу и централну Азију.

Новинар магазина „Економист“ Тим Џуда сматра да се структурални проблеми не могу тако лако решити, а да атмосфера еколошке кризе, корупције и политичке нестабилности убрзава емиграцију.

„Разумем грађане региона који неће да чекају да им буде боље, када имају прилику да пређу границу и удвоструче свој доходак. Међутим, иако је иселавање са Балкана благослов за Западну Европу, која увозом радне снаге решава своје демографске проблеме, те земље се не обазире на потенцијалне последице које емиграција оставља на земље западног Балкана. Малим државама је тешко да се боре против једне Немачке, која усисава људе и која може да понуди неупоредиво веће плате“, закључио је Џуда.

Објашњавајући како подаци с професионалне мреже „Линкдин“ могу помоћи да боље раз-

умемо процес емиграције из Србије, шеф истраживања у Лабораторији за убрзани развој Програма за развој Уједињених нација у Србији Драшко Драшковић упозорио је да ће директна последица одлива мозгова у научним, технолошким и иновационим секторима за Србију бити губитак од око девет милијарди долара.

„Иако подаци мреже 'Линкдин' не представљају целокупан миграциони профил једне земље, они могу да прикажу стање у неким од најдинамичнијих и најиновативнијих сектора. Такође, ови подаци се ажурирају чешће од државних статистика и јединствени су по томе што приказују најновије потребе за запошљавањем и вештинама у одређеним индустријама које државне статистике често пропуштају – посебно у секторима дигиталних и иновативних индустрија. Подаци 'Линкдина' најбоље представљају трендове кретања квалификоване радне снаге у областима информационе и комуникационе технологије, професионалне, научне и техничке делатности, финансија и пословних услуга. Према подацима ове мреже, Немачка се налази на врху листе земаља у које су професионалци из Србије одлазили у 2018. години, а иза ње следе Аустрија, САД, УАЕ, Норвешка и Шведска. Постоје само три земље из којих више људи долази у Србију него што из ње емигрира, а то су Босна и Херцеговина, Румунија и Турска. Подаци такође говоре да из Србије највише одлазе стручњаци из области генетског инжењеринга, медицине, стоматологије, вештачке интелигенције, развоја софтвера и веб-програмирања“, наводи Драшко Драшковић.

Имајући на уму чињеницу да српска дијаспора броји око четири милиона људи и да дознаке које шаље достижу девет одсто БДП-а земље, земље матице морају да знају где се налазе људи у расејању. Међутим, механизми за праћење људи који напуштају земљу често не постоје, а званичне статистичке методе које користе државне институције не могу да испрате динамику савремених технологија. У жељи да добију информације где се налазе грађани који су се одселили у иностранство, стручњаци Програма за развој Уједињених нација анализирали су податке добијене уз помоћ „гугл тренда“ – јавно доступног аналитичког алата. Ови подаци указују да је највећи део српске дијаспоре у Немачкој концентрисан у четири савезне државе – Хесен, Северна Рајна-Вестфалија, Баден-Виртемберг и Баварска. „Гугл“ претрага говори да највећи број људи из Србије који се иселио у Аустрију данас живи у Бечу, Велсу, Салцбургу, Дорнбирну, Линцу, Винер Нојштату, Грацу, Инсбруку и Клагенфурту.

Немачка се налази на врху листе земаља у које су професионалци из Србије одлазили у 2018. години, а иза ње следе Аустрија, САД, УАЕ, Норвешка и Шведска. Постоје само три земље из којих више људи долази у нашу земљу него што из ње емигрира, а то су Босна и Херцеговина, Румунија и Турска

